

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/117/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317218430
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1317218430.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Patrície Železníkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. F., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí Senec, ul. Krátka č. 1, 903 01 Senec, dieťa rodičov: matka - A.. G. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. Z. XX, XXX XX Z., zastúpená spoločnosťou NIKU & Partners, s.r.o. so sídlom Prokopa Veľkého 51, 811 04 Bratislava, IČO: 36 866 008, a otec - L.. A. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX, XXX XX D., zastúpený Mgr. Štefanom Jakabom, advokátom so sídlom AK Žižkova 6, 040 01 Košice, o návrhu matky na zvýšenie výživného a návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie matky a odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava III, č.k. 39P/260/2017-207, zo dňa 13.09.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že

Súd zvyšuje výživné na maloletého T. F., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 350 eur mesačne na sumu 450 eur mesačne, ktorú je otec povinný uhrádzať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 24.11.2017.

Zročné výživné na maloletého T. F., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 24.11.2017 do 31.01.2021 nevzniklo.

Vo zvyšku sa rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, vo výroku, ktorým súd zamietol návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšku a zamietol návrh otca na zníženie výživného na maloletého T. F., nar. XX.XX.XXXX, p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 39P/260/2017-207, zo dňa 13.09.2018, zvýšil výživné otcovi na maloletého T. F., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 350 eur mesačne na sumu 500 eur mesačne, počnúc dňom 24.11.2017, ktorú zaviazal otca uhrádzať k rukám matky vždy do 15.dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné na maloletého T. F., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 24.11.2017 do 31.8.2018, v sume 1.385 eur, zaviazal otca splácať v mesačných splátkach vo výške 100 eur spolu s bežným výživným, počnúc dňom 01.09.2018, k rukám matky, pod následkom straty výhody splátok. Vo zvyšku návrh matky zamietol. Vzájomný návrh otca na zníženie výživného zamietol. Týmto rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Pezinok, č.k. 9P /72/2012-1259, zo dňa 4.3.2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP 221/2014-1417, zo dňa 8.7.2014, v spojení s rozsudkom Okresného

súdu Pezinok, č.k. 9P /72/2012- 1501, zo dňa 7.4.2015, v časti o výživnom na maloletého T. F., nar. XX.XX.XXXX. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanovením § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, a § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti návrhu matky na zvýšenie výživného a nedôvodnosti návrhu otca na zníženie výživné na maloletého. Konštatoval, že naposledy súd rozhodol vo veci starostlivosti o maloletého T. rozsudkom Okresného súdu Pezinok, č.k. 9P/72/2012-1259, zo dňa 04.03.2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava, č.k. 11CoP/221/2014-1417, zo dňa 08.07.2014, a v spojení s rozsudkom Okresného súdu Pezinok, č.k. 9P/72/2012-1501, zo dňa 07.04.2015, právoplatným dňa 13.05.2015, ktorým maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, otcovi určil výživné na maloletého v sume 300 eur mesačne od 05.04.2012 do 7.10.2012, v sume 500 eur mesačne od 8.10.2012 do 30.04.2014 a od 01.05.2014 sumou 350 eur mesačne, upravil styk otca s maloletým a matku oprávnil maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, pričom v tom čase bola matka na rodičovskej dovolenke, maloletý T. bol vo veku troch rokov, mal zdravotné problémy. Mal preukázané, že uplynutím dlhšej doby sa od poslednej úpravy výživného výdavky na maloletého zvýšili jeho nástupom do materskej školy od 02.09.2015, v ktorej mu matka hradila poplatok za stravu, rodičovský príspevok ZRPŠ, za pracovné zošity, fotografovanie a poistné v sume 50 eur. Rovnako mal preukázané, že od septembra 2017 maloletý nastúpil do 1. ročníka Základnej školy v Senci, s čím súvisela úhrada poplatkov za stravu v škole v sume 19,19 eur mesačne, za krúžky anglického jazyka, výtvarno-keramický a literárno-dramatický, v celkovej výške 39 eur mesačne. V roku 2015 až 2017 maloletý navštevoval individuálne cvičenia hydroterapie za poplatok 20 eur za hodinu, aktuálne pokračuje v plaveckom výcviku 1 až 2x týždenne, hodina cvičenia predstavuje 8,50 eur. Zdravotný stav maloletého je naďalej neuspokojivý, absoljuje opakovane liečenia a pobyty v nemocničnom zariadení, nakoľko má diagnostikovaný spomalený motorický vývoj a vývinovú poruchu reči, je v dispenzárnej starostlivosti neurológa, ortopéda, psychológa, logopéda a rehabilitačného lekára, 2x ročne v dĺžke 2. týždňov absoljuje rehabilitačné pobyty v ADELI Medical Centre v Piešťanoch (ďalej len ADELI Centrum), pričom od roku 2014 išlo o deväť pobytov, cena jedného pobytu predstavuje 3.078 eur, v prípade vopred rezervovaného termínu platba za pobyt činí 2.233 eur, od roku 2017 sa platba navýšila o 245 eur a za posledný pobyt v období od 30.7.2018 do 11.8.2018 činil poplatok 854 eur a 3.078 eur, ktorú sumu matka uhradila zo zbierky finančných prostriedkov od známych v Senci. Maloletý tiež rehabilitoval v nemocnici v Modre a v Zdravotnom zariadení Tetys v Dunajskej Lužnej. Od roku 2014 navštevuje 1 až 2x mesačne logopéda v špecializovanom odbornom ústave pre deti s poruchami reči "Dialóg", poplatok za jednu návštevu predstavuje 16,50 eur a každoročne 4 hodiny diagnostického vyšetrenia v cene 43 eur. V roku 2016 absolvoval denný pobyt v korekčnom programe v dĺžke 6 týždňov za poplatok v sume 142,20 eur, v roku 2017 za poplatok v sume 4,74 eur na deň v trvaní 4 týždňov, v roku 2018 má absolvovať program v trvaní dvoch mesiacov za cenu 128,50 eur a stravné vo výške 4,74 eur/deň. Od roku 2015 Filip absoljuje hodiny individuálnej hydrokineziológie v Detskom plaveckom centre v Senci 1-2 x týždenne, za cenu jednej terapeutickej jednotky vo výške 20 eur. Od roku 2016 sa každoročne zúčastňuje kúpeľných pobytov vo Vysokých Tatrách v Hornom Smokovci za poplatok v sume 46,48 eur a poplatok za zdravotnou poisťovňou schváleného sprievodcu (neovládal sebaobsluhu) vo výške 400 eur, v roku 2017 činil poplatok za liečbu 46,48 eur a poplatok za sprievodcu 475 eur. Ďalšie náklady vznikli matke v súvislosti s prepravou maloletého na vyšetrenia (do Bratislavy a Modry) a do kúpeľov a absolvovaním výletov počas kúpeľnej liečby, poplatky za špeciálnu ortopedickú obuv, manipulačné poplatky za vyšetrenia u odborných lekárov (20 - 30 eur u detského psychológa), doplatky z lieky mesačne v sume 80 až 100 eur, platby za návštevy imunológa Doc. Čižnára, v Čechách a ním nariadenú hospitalizáciu za účelom odobratia kostnej drene. , Prihliadol na vyjadrenia matky o zhoršovaní zdravotného stavu od júla 2017, opakovane recidivujúcu rinosinusitida, ktorá si v októbri 2017 vyžiadala jeho hospitalizáciu spojenú s poplatkom v sume 81,28 eur a 9,96 eur výdavky na liečbu. Matka hradí sebe aj maloletému úrazové poistenie mesačne sumou 40,59 eur. Konštatoval, že otec prispieva na výživu maloletého pravidelne, na mimoriadnych a jednorazových výdavkoch sa nepodieľa, v roku 2017 neprispel ani na platbu na rehabilitáciu v ADELI Centre, so synom sa stretáva. Porovnaním pomerov na strane matky mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného nezmenila osobný stav, je rozvedená, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, po skončení rodičovskej dovolenky nastúpila do zamestnania, jej priemerný mesačný príjem činí 1.100 až 1.200 eur netto, poberá rodinné prídavky v sume 23 eur mesačne, iný príjem nemá, pričom od 01.10.2015 do 31.12.2017 poberala rodičovský príspevok v sume 203,20 eur mesačne. Konštatoval, že od roku 2016 býva matka s maloletým v byte v Senci, jej mesačné náklady predstavujú poplatok 122 eur, poplatok za byt 97 eur mesačne a elektrinu vo výške 25 eur a v súvislosti s presťahovaním sa vynaložila náklady na zariadenie detskej izby. Na strane otca mal

preukázané, že od poslednej úpravy výživného nezmenil svoj osobný stav, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, vykonáva podnikateľskú činnosť a súčasne je zamestnaný v obchodnej spoločnosti AITIA, s.r.o., ktorej je spoločníkom a konateľom, za obdobie od novembra 2016 do decembra 2016 jeho príjem činil 710,02 eur, od januára 2017 do decembra 2017 dosahoval príjem 1.489,24 eur, od januára 2018 do apríla 2018 činil 692,80 eur, pričom z daňového priznania otca ako fyzickej osoby za rok 2017, vyplýva základ dane vo výške 846,79 eur, daňová povinnosť vo výške 160,89 eur a z daňového priznania obchodnej spoločnosti AITIA, s.r.o. za rok 2017 mal preukázaný základ dane vo výške 5927,66 eur, daň 960 eur. Zohľadnil nárast majetku otca, t.j. bytu a rodinného domu nachádzajúcich sa v Nitre a vzal v úvahu i absolvovanie zahraničných dovolenkových pobytov otca. Za nepreukázané považoval vyjadrenia otca, ktorý spochybňoval zdravotný stav maloletého, ktorý podľa jeho zistení nie je onko pacientom, odber kostnej drene mu nebolo potrebné vykonať, pričom podľa záverov vyšetrení MUDr. Brezom, má T. zníženú imunitu, normálny nález a má najnižší stupeň neutropénie, a nebola mu predpísaná liečba v ADELI Centre. Dospel k záveru, že zvýšené výživné je primerané odôvodneným potrebám maloletého a zárobkovým a majetkovým možnostiam a schopnostiam otca. Návrh otca na zníženie výživného zamietol ako nedôvodný. Zročné výživné povolil otcovi splácať v mesačných splátkach spolu s bežným výživným zohľadňujúc záujem otca o maloletého. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti výroku rozsudku v časti o zvýšení výživného, o zročnom výživnom a v časti, ktorou súd zamietol návrh matky vo zvyšku, podala odvolanie matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť tak, že súd zvýši otcovi výživné na maloletého T. zo sumy 350 eur mesačne na sumu 700 eur mesačne, počnúc dňom 24.11.2017 a otca zaviazne k povinnosti zaplatiť zročné výživné v sume vyčíslenej odvolacím súdom do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Odvolanie odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písmeno f) CSP. Namietala, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napadnuté rozhodnutie považovala za nesprávne a jeho odôvodnenie za nepostačujúce, keďže súd prvej inštancie považoval všetky ňou vyčíslené výdavky na maloletého v sume 1.300 eur pozostávajúce z úhrad platieb na nákladnú liečbu zhoršeného zdravotného stavu maloletého za odôvodnené. Uviedla, že ňou požadovaná výška výživného predstavovala 55 % odôvodnených mesačných výdavkov T., pričom starostlivosť o maloletého zabezpečuje vo zvýšenej miere a otec odmieta akýmikoľvek dobrovoľnými plneniami prispievať na zvýšené výdavky maloletého. Mala za to, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku nevysvetlil, z akého dôvodu nepovažoval ňou požadovanú výšku výživného za dôvodnú. Matka uviedla, že v konaní poukazovala na majetkové pomery otca, ktorý si v roku 2010 zobral hypotekárny úver na kúpu pozemku a stavbu rodinného domu v Nitre, pričom úver v roku 2014 predčasne splatil. V marci 2017 zakúpil ďalšiu nehnuteľnosť, 4-izbový byt v Nitre, ktorý počas rokov 2017 - 2018 kompletne zrekonštruoval. Až po rozhodnutí súdu prvej inštancie sa dozvedela, že otec aktuálne prenajíma predmetný byt za sumu 600 eur mesačne bez energií. Poukázala na to, že otec nepredložil listinné dôkazy na výzvu súdu a to rozsudok o rozvode a dohodu o vyporiadaní BSM, zmluvu o hypotekárnom úvere, ako aj dôkazy o platení úveru. Vyslovila názor, že vzhľadom na majetkové pomery otca, je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu maloletého v sume 700 eur mesačne. Mala za to, že otec sa účelovým a špekulatívnym spôsobom usiloval pred súdom prvej inštancie vzbudiť dojem, že jeho príjmové pomery sú natoľko rizikové, že nie je možné zaviazat' ho vyživovacou povinnosťou v požadovanej výške. Považovala za absurdné, že by otec pri deklarovanom príjme mohol nadobudnúť majetok v niekoľko stotisícovej hodnote, teda luxusný rodinný dom s bazénom a 4-izbový byt v Nitre, absolvovať luxusné zahraničné dovolenky, platiť výživné a pokrývať aj svoje osobné výdavky. Zdôraznila, že otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, je jediným spoločníkom, konateľom a zamestnancom spoločnosti AITIA, s.r.o., ktorá podniká v oblasti programovania, čo je oblasť dosahujúca nadpriemerné zisky. Uviedla, že sa usiluje zabezpečiť prostriedky pre maloletého, vynakladá čas a energiu k zlepšovaniu jeho celkového zdravotného stavu, aby sa mohol T. integrovať medzi rovesníkov, pričom namiesto spolupráce a podpory otca je neustále osočovaná a spochybňovaná a zdravotný stav maloletého je bagatelizovaný. Otec si neuvedomuje, že v prípade, ak by sa nevenovala neustálym rehabilitáciám a korekčným programom maloletého, tento by nechodil a nerozprával tak, ako to dokáže a nebol by schopný začleniť sa do bežnej základnej školy. Vzhľadom na otcovu životnú úroveň, jeho majetkové pomery a možnosti a schopnosti, je možné aplikovať ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine a zabezpečiť maloletému poskytnutie čo najlepšej a najkvalitnejšej zdravotnej starostlivosti príspevkami zo strany otca. Nesúhlasila so splácaním zročného výživného formou mesačných splátok, s prihliadnutím na skutočnosť, že otec nemá problém splatiť úver predčasne v krátkom období a nadobudnúť majetok.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť, návrh matky na zvýšenie výživného v celom rozsahu zamietnuť a vyhovieť jeho návrhu na zníženie výživného. Alternatívne navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, vzhľadom na procesné vady a jeho nepreskúmateľnosť. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 CSP. Namietal porušenie jeho práva na spravodlivý proces z dôvodu, že súd konal a rozhodol na pojednávaní bez jeho prítomnosti, keď sa posledného nariadeného pojednávania nezúčastnil, nakoľko jeho právny zástupca z dôvodu plánovanej dovolenky požiadal elektronicky o odročenie pojednávania tak, ako to urobil aj v konaní vedenom na tamomšom súde pod sp. zn. 38Em/14/2015 a v prípade, ak sa žiadosť o odročenie pojednávania súdu nedoručila, otec uvedenému nerozumie a dodatočne ospravedlňuje svoju neúčast' na pojednávaní. Uviedol, že v zmysle záverov z predposledného pojednávania, matka mala povinnosť doložiť súdu doklady a súd mal povinnosť vyžiadať si originály faktúr z ADELI Centra, avšak z rozsudku nie je zrejmé, či k splneniu povinností došlo. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom z dôvodu, že jemu, ani právnemu zástupcovi nebol doručený žiaden doklad od matky alebo zo strany súdu a nebolo mu umožnené vyjadriť sa k nim. Súdu prvej inštancie vytkol, že elektronický spis neobsahuje žiaden dokument, okrem jeho podania z januára a rozsudku súdu. Daný postup je zaťažený takou neodstrániteľnou vadou, ktorá podľa jeho názoru, rozsudok a celé konanie robí zmätočným a nepreskúmateľným. Namietal, že súd mu odoprel právo konať na pojednávaní dňa 29.05.2018, neumožnil mu klásť matke otázky, vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, predložiť doklady o svojich pomeroch, pojednávanie bolo skončené po jeho zjednodušenom výsluchu, v rámci ktorého sa prezentovali jeho príjmy a nemal možnosť sa vyjadriť ani k matkou uvádzaným tvrdeniam, keď odpovedal len na otázky súdu a nedostal priestor na výpoveď, nebolo mu umožnené informovať súd o jeho pôžičkách vo výške 271.000 eur, o výdavkoch a reálnom zostatku finančných prostriedkov, o vyporiadaní BSM pri rozvode a o domácnosti, v ktorej viac ako rok žije so svojou priateľkou a jej dvoma deťmi a s tým spojenými nákladmi. Rovnako mu nebolo umožnené informovať súd o nákladoch spojených s cestovaním za maloletým, ani s ostatnými nákladmi na maloletého, ktoré predstavujú 172,14 eur, z toho 82,14 eur hradí jeho spoločnosť. Zdôraznil, že úvery na dom čerpal v roku 2010 - 2012, 2016 a 2017 v celkovej výške 271.000 eur plus hypotéka na byt cca 37.000 eur. Vynakladá snahu na to, aby pôžičky zaplatil, dlhodobo sa snaží predať dom za 280.000 eur, presťahovať sa do 60-ročného bytu, ktorý s týmto cieľom zakúpil v roku 2017 z pôžičiek a hypotéky. Namietal, že pojednávanie bolo vedené v prospech matky a rozhodnutie súdu je likvidačné pre neho, aj pre dve maloleté deti 9-ročné dvojčičky, ktoré s ním a ich matkou žijú v spoločnej domácnosti. V tejto súvislosti považoval odôvodnenie rozsudku za nedostatočné, pretože súd sa nevysporiadal s jeho schopnosťou po zvýšení výživného užiť domácnosť s priateľkou a dvoma deťmi, napriek zdokumentovanému príjmu. Uviedol, že matka maloletého vytvára voči nemu vykonštruované občianskoprávne súdne konania, čím sa mu navyšujú výdavky v súvislosti s trovami konania. Poukázal na to, že matka podvádza neziskové organizácie, keď sa na základe klamstiev pravidelne uchádza o peniaze z programov pre postihnuté deti. Zdôraznil, že po dobu jedenásť rokov je súkromný podnikateľ, v spoločnosti nemá žiadnych zamestnancov, jazdí na sedemročnom aute, dlhodobo sa snaží predať dom, v ktorom býva, aby splatil svoje záväzky. Dal do pozornosti podstatne vyššie príjmy matky pozostávajúce z práce, príspevkov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a nadácií, pričom matka žije s maloletým sama a bráni mu v stretávaní sa so synom. Nesúhlasil s tvrdeniami matky o hospitalizácii maloletého dňa 13.08.2018, majúca za to, že matka s cieľom neumožniť mu styk s maloletým, tento umiestnila dňa 16.08.2018 do nemocnice, pričom po vykonaných testoch bol maloletý prepustený s negatívnym výsledkom. Počas pobytu v nemocnici syna denne navštevoval a kupoval mu každý deň LEGO, aby sa zabavil a neplakal. Poukázal na to, že povinnosťou súdu je zistiť úplný stav vecí, pričom matka do konania predkladala potvrdenia od neautorizovaných subjektov, ako sú homeopati a doktori celostnej medicíny a tieto výdavky prezentovala ako odôvodnené. Namietal tvrdenia o absolvovaní jeho zahraničných dovolení s poukazom na lacné letenky do zahraničia a využívanie nízkonákladových služieb, prípadne cesty autom na dovolenku v Chorvátsku, ktoré nesvedčia o jeho nadštandardných finančných pomeroch. Nesúhlasil s konštatovaním, že maloletému nad rámec výživného neprispieva, nakoľko práve zahraničné pobyty pri mori, odporúčané lekárom, mu reálne pomáhajú aj po zdravotnej stránke. Poukázal na vyjadrenie matky na pojednávaní z mája 2018, ktorá potvrdila, že žiaden lekár nepredpísal alebo neodporučil maloletému pobyty v ADELI Centre, ale odporučil len rehabilitácie. Rovnako tak kolízny opatrovník v konaní poukázal na možnosť využitia zariadenia v Kováčovej, ktoré je schopné zabezpečiť rehabilitáciu pre maloletého a je hrazené zo zdravotného poistenia. Za nesprávne vyhodnotil posúdenie zdravotného stavu maloletého aj z finančného hľadiska. Nesúhlasil s konštatovaním, že matka iný príjem nemá, nakoľko matka pravidelne žiada o príspevok pre T. na pobyt

v ADELI neziskové organizácie, od ktorých prijíma dary vo vysokých finančných objemoch, avšak pri skúmaní potvrdenia z ADELI Centra je zrejme, že maloletý absolvuje bežné procedúry (zábaly bahnom, masáže, kyslíková terapia a akupunktúra), a nejde u neho o nevyhnutné alebo indikované lekárske zákroky. Dal do pozornosti, že ADELI Centrum umiestnil v roku 2015 maloletého do svojho kalendára, kde jasne uviedol, že T. je na konci svojej rehabilitačnej cesty. Zdôraznil, že matka si zvolila drahé centrum pre rehabilitáciu maloletého bez odporúčania lekárom, pritom maloletému nedovolí navštevovať školskú družinu, nepúšťa ho von, neumožňuje mu ísť pešo do školy, na druhej strane on sa snaží s T. hýbať, absolvuje s ním dovolenky, turistiku. Vyslovil názor, že súd prvej inštancie odignoroval záväzný právny názor odvolacieho súdu, ktorý v predchádzajúcom rozhodnutí konštatoval, že ak obaja rodičia nesúhlasia s tak finančne nákladnou rehabilitáciou v ADELI Centre, je na zvážení matky, či v nej bude pokračovať, alebo zvolí zdravotné zariadenie hradené zdravotnou poisťovňou. Tiež odignoroval jeho žiadosť o rozšírenie styku s maloletým, ktoré konanie sa výrazne predlžuje. Mal za to, že súd povýšil rozhodnutie matky o kúpeľných pobytoch maloletého v jej sprievode, nad finančnou likvidáciou otca a jeho domácnosti. Podľa jeho názoru, priebeh konania je postihnutý takými vadami, ktoré zakladajú nepreskúmateľnosť, arbitrárnosť a zmätočnosť napadnutého rozsudku. Ak by súd postupoval správne, vypočul si ho a oboznámil sa aj s ním predloženými dokladmi, zistil by skutkový stav zakladajúci dôvod pre zníženie výživného.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že návrh matky na zvýšenie na maloletého je, podľa jeho názoru, čiastočne dôvodný a zotrval na svojom vyjadrení zo dňa 13.09.2018.

6. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky, prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu, nesúhlasil s matkou prezentovanými výdavkami na maloletého v sume 1.300 eur mesačne, navýšenými údajne z dôvodu zlého zdravotného stavu. Uviedol, že maloletý je žiakom I. triedy základnej školy, má výborný prospech, zúčastňuje sa telesnej výchovy, spolu s ním športuje a nemal ani nemá žiaden špeciálny režim. V auguste 2018 sa maloletý podrobil vyšetreniam, ktorých výsledky boli negatívne, je zdravý, jeho problémom sú ploché nohy (nosí ortopedickú obuv) a na ORL mal ľahší nález. Mal za to, že matka sa snaží prezentovať dieťa ako choré, vystavila ho bolestivému vyšetreniu kostnej drene, ktoré bolo opäť s negatívnym výsledkom, cez chorobu maloletého sa snaží získať od neho finančné prostriedky a zároveň mariť jeho styk s maloletým. Poprel, že by bagatelizoval zdravotný stav maloletého, ktorý je zdravý, avšak matka mu zakazovala s ním plávať, neposkytovala mu lekárske správy o maloletom, okrem správy MUDr. Rendeka, z ktorej vyplýva odporúčanie dlhodobu rehabilitovať, vhodnosť plávania a cvičenia pre dieťa. Nesúhlasil s tvrdeniami matky ohľadom ním čerpaného hypotekárneho úveru na výstavbu rodinného domu a jeho splatenia, pretože hypotekárny úver prefinancoval inými úvermi v plnej výške a na dokončenie rodinného domu si požičal peniaze, pričom všetky jeho pôžičky doposiaľ činia sumu 271.000 eur. Potvrdil, že 50-ročný byt prenajímal do času, kým nepredá rodinný dom, keďže bez prenájmu by nebol schopný splácať hypotéku na byt a energie, pričom náklady bytu, energie a zariadenie spotrebujú príjmy z prenájmu bytu. Po predaji rodinného domu sa do bytu presťahuje a zabezpečí pre maloletého plnohodnotné bývanie. Zdôraznil, že za rok 2018 nemal príjem z prenájmu bytu. Nesúhlasil s tvrdením matky, že nedoložil rozvodový rozsudok a dohodu o vyporiadaní BSM, keďže mu súd neumožnil uvedené doklady predložiť a ním preukázané príjmy boli súdom akceptované a neboli spochybnené. Uviedol, že obchodná spoločnosť AITIA s.r.o. vznikla v roku 2007, svoje záväzky voči odberateľom, dodávateľom, štátu a zamestnancom si plnila, kontroly v spoločnosti potvrdili správnosť všetkých dokladov, ktoré súdu predložil. Spoločnosť mu poskytuje 7-ročné vozidlo na súkromné účely a napriek často chýbajúcim zákazkám, nikdy nežiadal o podporu v nezamestnanosti. Nesúhlasil s tvrdeniami matky, že nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, nakoľko býva v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej dvoma dcérami, na starostlivosti ktorých participuje. Namietal postup súdu, ktorý zamietol jeho návrh na predvolanie lekárov MUDr. Brezu, imunológa, MUDr. Čižnára, pediatra, MUDr. Vargu, za účelom zistenia, či maloletý potrebuje navštevovať súkromné ADELI Centrum a výsluch MUDr. Rendeka za účelom vyjadrenia sa k zdravotnému stavu maloletého. Poukázal na to, že matka v úvode žiadala o zákaz jeho styku s maloletým na základe nepravdivých tvrdení, pričom dobrovoľne podstúpil znalecké skúmanie, z ktorého vyplýva, že nevykazuje známky agresie a dokáže plne saturovať potreby maloletého. Svojho syna vždy miloval, cestoval za ním, staral sa o neho, vyživovaciu povinnosť voči nemu si riadne plnil. V ostatnom zotrval na svojich vyjadreniach.

7. Podaním zo dňa 08.07.2019 a dňa 15.10.2019, označeným ako doplnenie odvolania, otec uviedol, že Okresný súd Bratislava III, rozsudkom sp. zn. 37P/234/2015-756, zo dňa 28.03.2019, rozšíril jeho styk s maloletým a v tejto súvislosti, vzhľadom na proporcionalitu času medzi rodičmi stráveného

s maloletým, považoval výšku výživného určenú súdom za neprimeranú. Počas realizácie styku zabezpečuje starostlivosť o syna a hradí jeho náklady, vrátane cestovných nákladov, spočívajúcich v doprave za synom, keď najazdí 300 km počas jedného stretnutia. Poukázal na lekársku správu MUDr. Vaškovej, svedčiacu o vhodnosti rehabilitácií maloletého aj v iných rehabilitačných pracoviskách, napr. v kúpeľnom zariadení v Kováčovej, kde cena za pobyt v trvaní 21 dní činí 35,70 eur. Dal do pozornosti odporúčanie MUDr. Vargu, ktorý pobyt v Kováčovej zdôvodnil aj kvalitou zariadenia. Uviedol, že maloletý môže absolvovať pobyt v Hornom Smokovci, aj v Kováčovej, v jednom kalendárnom roku, vzhľadom na predbežne schválený pobyt v Kováčovej poisťovňou, čo však matka odmietla a naďalej mu marí styk s maloletým, keď mu odmietla udeliť plnú moc, aby mohol T. navštevovať v zariadení v Hornom Smokovci. Ďalej poukázal na vyjadrenie matky pred Okresným súdom Bratislava III, na pojednávaní zo dňa 10.10.2019 v konaní o výkon súdneho rozhodnutia č.k. 38Em/16/2014, ktorá potvrdila, že počas letných prázdnin v roku 2020, môže maloletý absolvovať pobyt do Kováčovej.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok podaním zo dňa 22.7.2020, informoval o tom, že Okresný súd Bratislava III, rozsudkom pod č.k. 37P/234/2015, zo dňa 28.03.2019, rozhodol o styku otca s maloletým a zároveň nariadil obom rodičom výchovné opatrenie uložením povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v trvaní 15 hodín, ktoré prebieha na individuálnej báze, keďže párové stretnutie je nevyhovujúce. Uviedol, že otec vyslovil nespokojnosť s prácou kolízneho opatrovníka, spochybňuje tiež kompetencie matky a medzi rodičmi došlo k výraznému konfliktu dňa 13.06.2020, kedy si otec prišiel prevziať maloletého v ADELI Centre. Dňa 17.06.2020 bol vykonaný pohovor s maloletým, ktorý potvrdil, že 13-krát bol v ADELI Centre, nepáči sa mu, že otec mame nadáva, učí sa s oboma rodičmi, navštevuje legový a tanečný krúžok, vo voľnom čase chodí rád k starým rodičom, stretávanie s otcom mu vyhovuje tak, ako je určené. Podľa názoru kolízneho opatrovníka je komunikácia medzi rodičmi náročná a nevyhovujúca, a ani napriek výchovnému opatreniu sa nezlepšila.

9.1. Podaním zo dňa 04.12.2019 otec informoval o priebehu stretnutí s maloletým v kalendárnom roku 2019, o absolvovaní výletov a pobytov pri mori s uviedol, že matka mu dobrovoľne neumožňovala styk s maloletým sedem rokov. Podaním zo dňa 20.11.2020 zdôraznil, že o maloletého sa riadne stará, majú vytvorený krásny vzťah, venuje sa mu a snaží sa chrániť jeho práva. Podľa jeho názoru, ho matka vykresľuje ako otca, ktorého sa maloletý bojí, a ktorý ho týra, s cieľom zamedziť mu styk so synom. Poukázal na znalecký posudok vyhotovený znalcom PhDr. Obuchom a PhDr. Segečovou, ktorý potvrdzuje, že s maloletým má vybudovaný pekný vzťah, je schopný zabezpečiť mu všetky potreby a jeho závery vyvracajú akékoľvek jeho psychické poruchy, agresivitu, alkoholizmus, či závislosť. Zdôraznil, že maloletý je zdravý, nemá problémy s učením, nemá lekármi nariadený žiadny liečebný režim, takmer rok neužíva žiadne lieky, matka s ním nešportuje, nevenuje sa mu. Poukázal na predložené fotografie svedčiace o jeho športových aktivitách s maloletým, na ktoré vynakladá nemalé finančné prostriedky. Určené výživné považoval za likvidačné, vzhľadom na ďalšie výdavky na maloletého, cestovné vo výške 130 eur mesačne (preprava z Nitry do Senca), na výlety, nákup oblečenia a školských potrieb. Uviedol, že vzhľadom na zamedzovanie mu v styku s maloletým matkou, musel požiadať aj počas letných prázdnin o neodkladné opatrenie, pričom matka bola aj lekárom liečebného domu upozornená, že liečebné pobyty nemajú za cieľ obmedzovať styk rodiča s dieťaťom. V súvislosti s nariadeným výchovným opatrením poukázal na nespokojnosť matky a jej neochotu a odmietanie akejkoľvek dohody o termínoch stretnutí. Od matky dlhodobo nedostáva žiadne lekárske správy maloletého, pričom kolízny opatrovník ho oboznámil s tým, že informácie o zdravotnom stave syna si môže zabezpečiť sám.

9.2. V písomnom vyjadrení zo dňa 12.12.2020 otec oznámil, že Krajský súd v Bratislave, rozsudkom č.k. 20CoP/177/2019, zo dňa 11.11.2020, potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č.k. 37P/234/2015-756, zo dňa 28.03.2019, ktorým okrem iného rozšíril úpravu jeho styku s maloletým v nepárnom týždni od piatku do pondelka, v párnom týždni od štvrtka do piatku a styk počas prázdnin na polovicu, čím sa mu zvýšia náklady na maloletého. Zároveň uviedol, že na platby výživného si požičiava finančné prostriedky od svojej sestry G. Y.. V ďalšom zotrval na svojich tvrdeniach. Vzhľadom na vznesenú námietku zaujatosti sudkyne Mgr. Patrície Železníkovej (o ktorej bolo rozhodnuté) uviedol, že má pochybnosti o jej nepredpojatosti a myslí si, že je zaujatá minimálne v rovine objektívnej stránky sudcovskej nezaujatosti.

10. Matka v písomnom vyjadrení zo dňa 25.01.2021 prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne potvrdila, že otec za obdobie od 12.09.2018 do 12.01.2021, zaplatil na výživu maloletého celkovú sumu 16.885 eur. Zdôraznila, že otec pokračuje v jej osočovaní, spochybňuje zabezpečenie starostlivosti o maloletého z jej strany, bagatelizuje zdravotné problémy dieťaťa a neguje výšku jeho odôvodnených

potrieb. Uviedla, že otec dlhodobo vedie nákladný život a preto nemôže byť pravdou, že nie je schopný plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletému. Poukázala na vlastníctvo nehnuteľného majetku otca a príjem z prenájmu jednej nehnuteľnosti, na skutočnosť, že prikúpil časť pozemku, využíva služby záhradného architekta, nedávno zakúpil nové motorové vozidlo zn. KIA Sorento a ak by mal reálne finančné problémy, odsťahoval by sa do menšieho bytu, predal by rodinný dom. Navyše otec pravidelne bráva maloletého počas styku na rôzne domáce a zahraničné dovolenky (napr. Taliansko, Chorvátsko, Turecko), do aquaparkov a výdavky na tieto aktivity nie sú zanedbateľné. Uviedla, že aj z otcom predloženej fotodokumentácie vyplýva, že nemá žiadne finančné problémy, nakoľko nemá problémy prenajať si dom v Poprade, kúpiť synovi horský bicykel, korčule, kolobežku, uhrádzať poplatky za rôzne atrakcie. V prípade akýchkoľvek pochybností o životnej úrovni otca navrhla vypočuť maloletého. Poukázala na to, že otec pracuje a podniká vo výnosnej oblasti - informačná technológia a predmet podnikania rozšíril aj na iné oblasti (predaj vajec, chov kačíc a pod.), čo vedie k záveru, že do svojej podnikateľskej činnosti investuje. Maloletého na styk s otcom vždy riadne pripraví vrátane všetkých potrebných vecí, aj školských, pritom je otcom dieťaťa neustále osočovaná.

11. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP) v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné a odvolanie matky maloletého dieťaťa nie je dôvodné.

12. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal námietkami otca, ktorými namietal porušenie práv účastníka konania na spravodlivý proces a po preskúmaní spisu dospel k záveru, že námietky otca nie sú dôvodné. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie na deň 01.02.2018 a 29.03.2018, v oboch prípadoch akceptoval žiadosť právneho zástupcu otca o odročenie pojednávania. Ďalšieho pojednávania, ktoré bolo nariadené na deň 29.05.2018 sa zúčastnili všetci účastníci konania, súd pristúpil k výsluchu matky i otca a po ich výsluchu pojednávanie odročil na deň 13.09.2018, ktorý termín vzali všetci účastníci na vedomie, t.j. aj otec a jeho právny zástupca. Zároveň súd prvej inštancie uložil otcovi a jeho právnomu zástupcovi otca povinnosť v lehote 20 dní doručiť súdu listinné dôkazy bližšie špecifikované v zápisnici z pojednávania zo dňa 29.05.2018. Na nariadené pojednávanie na deň 13.09.2018, ako je zrejme zo zápisnice z pojednávania, sa otec a jeho právny zástupca nedostavili, svoju neprítomnosť pred pojednávaním žiadnym spôsobom neospravedlnili a ani nepožiadali o odročenie pojednávania. Zo zápisnice rovnako vyplýva, že súd prvej inštancie pojednával v neprítomnosti otca a jeho právneho zástupcu, na pojednávaní oboznámil doterajší priebeh konania, vypočul matku, oboznámil listiny predložené matkou a kolíznym opatrovníkom a vo veci rozhodol. Skutočnosť, že otec, resp. jeho právny zástupca doručili ospravedlnenie a žiadosť o odročenie pojednávania s iným označením spisovej značky, z ktorého dôvodu bola žiadosť založená do príslušného spisu podľa jeho označenia, nie je dôvodom pre vyhodnotenie postupu súdu prvej inštancie ako nesprávneho. Súd prvej inštancie postupoval v súlade s ust. § 180 CSP, keď dňa 13.09.2018 vo veci pojednával a rozhodol, keďže nemal dôvod pre odročenie pojednávania. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 183 CSP, ktorý upravuje postup súdu v prípade podanej žiadosti o odročenie pojednávania s povinnosťou súdu bezodkladne reagovať na žiadosť a informovať účastníka o akceptácii, či neakceptácii žiadosti o odročenie pojednávania. Otec a jeho právny zástupca mali možnosť overiť si, či sa pojednávanie uskutoční, ak neobdržali stanovisko súdu k žiadosti. Postup súdu prvej inštancie odvolací súd preto vyhodnotil ako správny. K ďalšej námietke otca odvolací súd udáva, že skutočnosť, že otec napriek výzve súdu prvej inštancie zo dňa 29.05.2018, v priebehu obdobia takmer 4 mesiacov nereagoval a do spisu nedoložil požadované doklady, pričom v konaní bolo dostatočne vykonané dokazovanie, ktorého závery a podklady postačovali pre rozhodnutie vo veci, aj s prihliadnutím na matkou predložené listinné dôkazy a dôkazy zabezpečené zo strany súdu (potvrdenia ADELI Centrum o nákladoch na liečbu), t.j. pasivita otca v konaní, nie je dôvodom na vyhodnotenie jeho námietky o porušení jeho práv v konaní, ako opodstatnenej. Pokiaľ otec namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa, klásť matke otázky, reagovať na matkou predložené doklady, oboznámiť sa s nimi a nemal vedomosť o tom, či matka doručila doklady a či súd zabezpečoval dôkaz vyžiadaním v ADELI Centre, odvolací súd poukazuje na právo otca a jeho právneho zástupcu nahliadať do spisu a skutočnosť, že otec mal dostatok priestoru oboznámiť sa s obsahom spisu, aj písomne sa k veci vyjadriť, doložiť doklady a mal možnosť zúčastniť sa nariadeného pojednávania v deň 13.09.2018. Odvolací súd neprihliadal ani na argument, že elektronický súdny spis nie je kompletný, nakoľko otec mal možnosť nahliadnuť do spisu osobne. Odvolací súd dospel k záveru,

že v konaní nedošlo k porušeniu práva otca na spravodlivý proces ani k odňatiu možnosti konať pred súdom prvej inštancie, ktorý postupoval procesne správne. Nespolupráca a nečinnosť otca v konaní nezakladá dôvod pre postup odvolacieho súdu podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

13. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vec správne právne posúdil v otázke potreby zvýšenia výživného na maloletého, avšak odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie neustálil správne výšku výživného na maloletého.

14. V danej prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného zo strany otca a návrhu otca na zníženie výživného na maloletého z hľadiska odôvodnených potrieb maloletého v čase podania návrhu, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného na maloletého v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom.

15. Hmotnoprávnou podmienkou zmeny vyživovacej povinnosti je zmena pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine), ktorú možno vymedziť ako podstatnú a závažnú zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu, ktorá môže byť na strane oprávneného, ako aj povinného, nie zmeny krátkodobého charakteru. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov (napr. strata zamestnania, závažné ochorenie, získanie podstatne výhodnejšieho zamestnania a pod.), ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb (vek, štúdium, zdravotný stav a pod.) Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj vo vzťahu k dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu. Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti.

16. Súd prvej inštancie mal dostatočne preukázanú zmenu pomerov na strane maloletého odôvodňujúcu zvýšenie výživného, keďže naposledy bolo určené výživné na maloletého rozsudkom Okresného súdu Pezinok, č.k. 9P/72/2012-1259, zo dňa 04.03.2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava, č.k. 11CoP 221/2014-1417, zo dňa 08.07.2014, a v spojení s rozsudkom Okresného súdu Pezinok, č.k. 9P 72/2012-1501, zo dňa 07.04.2015, právoplatným dňa 13.05.2015, diferencovane v sume 300 eur mesačne od 05.04.2012 do 7.10.2012, v sume 500 eur mesačne od 8.10.2012 do 30.04.2014 a sumou 350 eur mesačne od 01.05.2014, od ktorého obdobia sa náklady na potreby maloletého zvýšili v súvislosti so zabezpečením jeho zdravotnej starostlivosti, nástupom do predškolského zariadenia a od 1.9.2018 nástupom na základnú školu a prirodzeným rastom maloletého. Rovnako aj odvolací súd dospel k záveru o potrebe prihliadať na zmenu pomerov na strane maloletého zvýšením výživného, avšak s výškou výživného, ktorú určil súd prvej inštancie, sa nestotožnil. V danej prejednávanej veci je významnou skutočnosťou vyhodnotenie nákladov na zdravotnú starostlivosť maloletého. Odvolací súd v tomto smere konštatuje, že diagnostika maloletého, jeho začlenenie do dispenzárnej starostlivosti neurológa a imunológa, potreba absolvovania rehabilitácií bola vyhodnocovaná už v čase predchádzajúceho rozhodovania o výživnom na maloletého. Zaoberajúc sa námietkami otca o zdravotnom stave maloletého od podania návrhu matky na zvýšenie výživného odvolací súd udáva, že v danom konaní bolo lekáorskými správami (správa MUDr. Lívie Vaškovej z 20.03.2018, neurologička, správa doc. MUDr. Petra Čižnára, CSc., alergológ a MUDr. Juraja Brezu) preukázané, že maloletému bola diagnostikovaná neutropénia, centrálny hypotonický syndróm, je sledovaný v ortopedickej a imunoalergologickej ambulancii, má hypermobilitu kĺbov, chybné držanie tela, oneskorený vývin reči, dysláliu, problém s koordináciou pohybu, jeho stav sa síce zlepšuje, avšak naďalej mu je odporúčané

pokračovať v rehabilitáciách. Tiež zo záverov správy MUDr. Martiny Frištákovéj, PhD. z 25.06.2018, je zrejmé, že maloletému je odporúčaná pravidelná a sústavná rehabilitácia svalového korzetu, nácvik správneho držania tela, používanie ortopedickej obuvi a ortopedických vložiek. O odporúčaní pokračovať v dennej liečebnej gymnastike, cykle klasickej masáže so striedaním s akupunktúrou, velotréninogoch, ergoterapii, plávaní, hydrokinezioterapii a opakovaní rehabilitačnej liečby svedčí i Informácia o priebehu rehabilitačnej liečby v ADELI Centre zo dňa 11.08.2018. Rovnako tak zo správy PaedDr. Silvie Kotulovej je zrejmé, že maloletý od 04.04.2014 navštevuje logopéda pre oneskorený, narušený vývin reči s odporúčaním pokračovať terapiami v špecializovanom zariadení Dialóg za účelom intenzívnej a komplexnej liečby, ktoré odporúčanie je obsahom aj Prepúšťacej správy Dialóg s.r.o. z 30.04.2018, s doporučením zopakovať liečebný pobyt v sanatóriu. Skutočnosť, že zdravotný stav maloletého bol vyhodnotený ako dlhodobu nepriaznivú vyplýva aj z Posudku ÚPSVAR Pezinok, pracovisko zo 06.10.2016. V súvislosti s liečbou maloletého matka vynakladá výdavky na kúpu liekov, na dopravu do odborných ambulancií, zabezpečuje mu liečebné pobyty v kúpeľoch a hradí poplatky za liečenia absolvované v Hornom Smokovci v máji 2016 za cenu 446,48 eur, v máji 2017 za cenu 521 eur, (posilnenie imunity a dýchacie cesty), liečebný pobyt v Dialóg centrum reči (od 01.03.2018 do 30.04.2018 za cenu 304,90 eur) a v ADELI Centrum v apríli 2017 za poplatok 2.233 eur, v októbri 2017 za sumu 2.087 eur, v máji 2018 za sumu 2.661 eur, v august 2018 za sumu 2.055 eur, ktoré náklady boli v konaní riadne preukázané. Pokiaľ otec spochybňuje absolvovanie liečebných rehabilitačných pobytov maloletého v ADELI Centre, ako nie nevyhnutné výdavky, s poukazom na možnosť využitia liečebných pobytov v štátnych zariadeniach s finančne menej nákladnou liečbou oproti súkromnému zariadeniu, odvolací súd čiastočne akceptuje jeho námietku vo vzťahu k výberu zariadenia. K otázke posúdenia zdravotného stavu maloletého odvolací súd udáva, že nemožno spochybňovať obsah, závery lekárskeho správ, medicínske zákroky a spôsob liečby maloletého, pretože toto nepatrí do jeho kompetencie. Skutočnosť, že zdravotný stav maloletého si vyžadoval špeciálnu liečbu, opakované rehabilitácie a liečebné pobyty v Hornom Smokovci je nesporná. V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť odporúčania odborných lekárov a s tým súvisiace náklady na zdravotnú starostlivosť maloletého, ktoré sú zvýšené, vyžadujúce špeciálnu liečbu, opakované absolvovanie rehabilitácií, liečebných pobytov či už v rehabilitačnom alebo logopedickom zariadení. Z vyjadrení otca vyplýva, že sám potvrdil napredovanie vývinu maloletého, pričom jeho námietky smerovali k výberu súkromného zariadenia ADELI Centrum ako finančne nákladnej liečby, keď dôvodil možnosťou absolvovania rehabilitácií v štátnom zariadení. Odvolací súd vyslovuje názor, že v prípade, ak zdravotný stav maloletého vyžaduje rehabilitačnú formu starostlivosti, je na zvážení oboch rodičov posúdiť, či je v ich možnostiach uhrádzať poplatky súvisiace s danou liečbou v súkromnom zariadení, prípadne využiť ponúkané služby prostredníctvom štátneho zariadenia. Vo vzťahu k navýšeným nákladom na zdravotnú starostlivosť maloletého v zariadení ADELI Centrum, odvolací súd akceptoval námietky otca a tieto čiastočne zohľadnil pri výške zvýšeného výživného na maloletého, keďže bez ohľadu na výber zdravotníckeho zariadenia považoval za nepochybné, že maloletý má naďalej odbornými lekármi odporúčanú liečbu a rehabilitácie, pričom aj v prípade výberu štátneho zariadenia mu náklady na zdravotnú starostlivosť, ktoré sú odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa, vzniknú, avšak v podstatne nižšej sume.

17. Obligatórnym zákonným hľadiskom pri úprave vyživovacej povinnosti rodiča k maloletému dieťaťu je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia. V tomto období podľa okolností konkrétneho prípadu môže osobná starostlivosť úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy, voľný čas dieťaťa), na druhej strane sa dieťa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá. V danej prejednávanej veci, vzhľadom na zdravotný stav maloletého, zabezpečenie jeho potrieb súvisiacich s návštevami odborných lekárov, logopéda, liečebnými a rehabilitačnými pobytmi, je nevyhnutné zohľadniť výkon osobnej starostlivosti matky o maloletého.

18. Pokiaľ ide o ďalšie náklady maloletého na zabezpečenie jeho odôvodnených potrieb, odvolací súd na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie tieto ustálil ako výdavky súvisiace s návštevou predškolského zariadenia maloletým vo výške mesačných poplatkov za stravu 25 eur,

nepovinný príspevok 15 + 6 eur, anglický jazyk 6 eur a ročných poplatkov vo výške 40 za ZRPŠ, poistné 10 eur a pracovné zošity z anglického jazyka 24 eur. Od 01.09.2018 maloletý nastúpil na základnú školu a jeho výdavky pozostávali mesačne z poplatku za ZRPŠ 10 eur, stravu v škole 19,90 eur, školský klub 11 eur a príspevky v ŠKD 8 eur a ročne z platby za poistku, pracovné zošity, triedny fond spolu 15 eur. Ďalšími mesačnými poplatkami sú platby za plávanie - individuálna hydrokinezioterapia v priemere 80 eur (48 hodín po 20 eur mesačne), plavecká výuka (klub Delfin) platba 18 eur, poplatky v Dialóg vysokošpecializovaný ústav pred deti s poruchami reči a učenia v priemere vo výške 26 eur (absolvované návštevy v období od decembra 2015 do 2017 vrátane), za liečebné pobyty v Hornom Smokovci absolvované každoročne za sumu v priemere 43 eur a jednorazové platby za návštevy u psychológa 30 a 25 eur/1 návšteva (august 2017), návštevy imuno-alergo centra vo výške poplatku 10 eur, čelustného ortopéda 70 eur, na kúpu ortopedických vložiek cca 20 eur, platbu úrazového poistenia maloletého 40,59 eur a ďalšie výdavky spojené s návštevou lekárov ortopéda, neurológa, poplatkov za predpísané lieky a odporúčané lieky a výživové doplnky, úhradou cestovného do kúpeľov, na rehabilitácie a na vyšetrenia k lekárom vyčíslených matkou na sumu 88 eur mesačne. Odvolací súd ustálil výšku nákladov na odôvodnené potreby maloletého v období od podania návrhu do nástupu do základnej školy na sumu 718 eur mesačne a v období návštevy školy na sumu 704 eur mesačne, ktoré pozostávajú z bežných nákladov na stravu 120 eur, ošatenie 60 eur, hygienické potreby 26 eur, bývanie 61 eur + internet 40 eur, logopéda 26 eur, kúpeľné pobyty v Hornom Smokovci 43 eur, cestovné 80 eur, plávanie 18 eur a hydrokinezioterapia 80 eur mesačne (absolvované v oku 2017) + poplatky hradené v materskej škole vo výške 56 eur a poplatky v škole v celkovej výške mesačne 42 eur. Do ustálenej výšky nákladov na odôvodnené potreby maloletého sú zahrnuté i výdavky na nákup školských pomôcok cca 20 eur mesačne a platby za nákup liekov cca 80 eur mesačne. Pokiaľ ide o cestovné náklady matky vzniknuté pri preprave maloletého, tieto odvolací súd uznal ako dôvodné, keďže matka s maloletým býva v Senci a na vyšetrenia, terapie u logopéda, liečebné a kúpeľné pobyty dochádza s maloletým mimo miesta bydliska.

19.1. Správne súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí zohľadnil zmenu pomerov na strane oboch rodičov. V konaní bolo preukázané, že na strane matky došlo k čiastočnému zvýšeniu príjmu od posledného rozhodnutia súdu o výživnom, keďže v máji 2014 nastúpila do zamestnania a dosahovala príjem 870 až 1.000 eur mesačne netto a v čase rozhodovania súdu prvej inštancie jej príjem činil 1.200 eur mesačne netto. V prípade hodnotenia pomerov na strane otca je potrebné konštatovať, že je naďalej jediným spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti AITIA s.r.o., z ktorej v roku XXXX poberal príjem ako zamestnanec vo výške 780 eur mesačne v priemere netto, v roku 2018 vo výške 375 eur mesačne netto a odmenu konateľa vo výške 692 eur za obdobie 4. mesiacov, pričom v daňovom priznaní obchodnej spoločnosti za kalendárny rok 2017 vykazoval základ dane 5.927,66 eur, výnosy vo výške 131.122 eur a náklady vo výške 125.779 eur. V danej veci je nevyhnutné vziať v úvahu zmenu majetkových pomerov na strane otca, ktorý je vlastníkom nehnuteľností - rodinného domu nachádzajúceho sa v Nitre v hodnote 240.000 eur a v roku 2017 nadobudol ďalšiu nehnuteľnosť v Nitre, byt (List vlastníctva č. 5257). Hodnotu rodinného domu otec nespochybnil, pričom sám potvrdil, že tento ponúka na predaj s cieľom nadobudnutia finančných prostriedkov za účelom zbavenia sa úverového zaťaženia a pôžičiek, ktoré čerpal. Pokiaľ otec v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie sa nezaoberal jeho záväzkami, resp. tieto nemal ani v konaní preukázané a nebolo mu umožnené predložiť doklady o čerpaní hypotekárneho úveru a pôžičiek, odvolací súd na dané námietky otca neprihliadal. V prvom rade je potrebné uviesť, že otec ani napriek výzve súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 29.05.2018, nepredložil doklady o jeho majetkových pomeroch a Zmluvu o hypotekárnom úvere nepredložil ani v odvolacom konaní. Bez ohľadu na uvedené skutočnosti, nemožno akceptovať námietky otca týkajúce sa splátok jeho úverov a pôžičiek a jeho konanie smerujúce k neúmernému finančnému zaťaženiu sa z dôvodu, že nadobudnutie vlastníctva ďalšej nehnuteľnosti zo strany otca nesmerovalo k uspokojovaniu jeho primeraných potrieb a nebolo nevyhnutným výdavkom s nutnosťou zabezpečenia si bývania. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine), pričom toto pravidlo nemožno vykladať absolútne, teda tak, že výživné by malo mať prednosť pred akýmikoľvek výdavkami rodiča, v zmysle ktorého pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Takýmito výdavkami môžu byť záväzky z prevzatých úverov a pôžičiek, ktoré neboli použité rodičom k uspokojovaniu jeho primeraných životných potrieb, ktoré by súčasne zodpovedali aj životnej úrovni dieťaťa. Preto napr. výdavky rodiča spojené so zabezpečením primeranej úrovne jeho bývania (splátky hypotekárneho úveru) nie sú výdavkami, ktoré by nebolo potrebné vziať do úvahy pri posudzovaní schopností, možností a majetkových pomerov rodiča. Uvedené sa však nevzťahuje na otca, keďže čerpanie úverov a

pôžičiek a neúmerne finančné zaťažovanie sa nemožno akceptovať v prípade, ak nadobudnutie ďalšej nehnuteľnosti nie je nutné. Rozhodnutie otca rozšíriť svoj majetok s úmyslom využiť finančné prostriedky z úveru alebo pôžičiek a akokoľvek nakladať s nehnuteľnosťou, nie dôvodom pre vyhovieň jeho návrhu na zníženie výživného na maloletého. Naopak, existencia takýchto majetkových pomerov otca (nadobudnutie ďalšej nehnuteľnosti) svedčí o jeho vyššej životnej úrovni.

19.2. Odvolací súd nezohľadnil ani námietky otca týkajúce sa financovania jeho spoločnej domácnosti s priateľkou a jej dvoma maloletými dcérami, participáciu na zabezpečení potrieb týchto detí z dôvodu, že otec má vyživovaciu povinnosť v prvom rade voči svojmu maloletému dieťaťu a príspevky zo strany otca na výživu detí jeho partnerky, nemajú vplyv na výšku výživného na T.. Tiež nemožno akceptovať námietky otca vo vzťahu k príjmu matky z dôvodu, že v konaní bolo riadne preukázané, že matka dosahuje príjem len zo zamestnania, pričom žiaden iný príjem nepoberá. S názorom otca, ktorý finančné prostriedky získané matkou od neziskových organizácií alebo fyzických osôb za účelom úhrady faktúr za absolvované pobyty maloletého v ADELI Centre považoval za príjem matky, sa odvolací súd nestotožnil konštatujúc, že dané finančné prostriedky treba vyhodnotiť ako dar určený výhradne za účelom zaplataenia pobytov maloletého v ADELI Centre. Argumenty otca vo vzťahu k nákladnej liečbe v ADELI Centre odvolací súd zohľadnil čiastočne vo výške zvýšeného výživného s prihliadnutím i na realizáciu styku otca s maloletým, príspevky maloletému a navýšenie jeho nákladov na cestovné pri dochádzaní za maloletým. Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru o potrebe čiastočne zohľadniť odvolacie námietky otca vo vzťahu k zvýšenej výške výživného na maloletého.

20. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie matky ako nedôvodné považujúc matkou navrhovanú výšku výživného 700 eur mesačne na maloletého za neprimeranú. Je zjavné, že matka do navrhovanej sumy výživného započítala i platby titulom úhrad za pobyty v ADELI Centre, ktoré maloletému zabezpečila bez súhlasu otca, napriek ním vysloveným výhradám týkajúcim sa výšky platieb za tieto služby a ktorá položka tvorí významnú časť matkou vyčíslených nákladov na maloletého. Odvolací súd nespochybňuje, že ADELI Centrum poskytuje kvalitnú zdravotnú starostlivosť, avšak vzhľadom na finančnú náročnosť, bez možnosti hradenia poplatkov zo zdravotného poistenia matka nepreukázala, že je to jediná možnosť zabezpečenia zdravotnej starostlivosti maloletému. Matka tiež nepreukázala, že výhradne súkromné zariadenie ADELI Centrum, z hľadiska napredovania zdravotného stavu maloletého, ako jediné mu môže poskytnúť vhodnú rehabilitačnú liečbu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd platby za ADELI Centrum zohľadnil len sčasti berúc do úvahy nutnosť absolvovania rehabilitácií maloletého (bez ohľadu na výber súkromného zdravotníckeho zariadenia) a s tým súvisiace cestovné náklady. Napokon odvolací súd poukazuje aj na matkou potvrdenú skutočnosť, že dané platby boli hradené z finančných prostriedkov získaných darom. Pokiaľ ide o ustálenú výšku nákladov maloletého na jeho odôvodnené potreby, odvolací súd poukazuje na bod 16 a 18 tohto rozsudku. Matkou vyčíslené náklady na nákup hračiek pre maloletého v sume 88 eur mesačne odvolací súd neakceptoval a náklady na ošatenie v sume 88 eur mesačne zohľadnil len čiastočne považujúc ich výšku za nadhodnotenú. Pri ustálení bežných nákladov maloletého za stravu 120 eur, ošatenie, hygienické potreby 26 eur, odvolací súd vychádzal zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov pre deti vo veku maloletého. K námietkam matky, ktorými poukazuje na pomery na strane otca, výkon podnikateľskej činnosti v oblasti programovania a z toho plynúci príjem, konanie otca v súvislosti s nadobudnutím majetku a jeho finančným zaťažením sa čerpaním a splatením úveru a pôžičiek, odvolací súd poukazuje na bod 19 tohto rozsudku, ktorý obsahuje hodnotenie zmeny pomerov na strane otca. Vo zvýšenej výške výživného na maloletého na sumu 450 eur mesačne odvolací súd súčasne zohľadnil zmenu pomerov na strane otca aj na strane maloletého.

21. S poukazom na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine a s prihliadnutím na kritériá rozhodovania o výživnom na maloleté dieťa zakotvené v ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine, odvolací súd vzhľadom na ustálenie výšky nákladov na odôvodnené potreby maloletého sumou cca 700 eur mesačne dospel k záveru, že zvýšená suma výživného vo výške 450 eur mesačne je primeraná veku, potrebám maloletého, jeho zvýšeným nákladom na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti aj z hľadiska zdravotného, odporúčania lekárov o potrebe pokračovať v rehabilitáciách bez ohľadu na výber zdravotníckeho zariadenia a výkon osobnej starostlivosti matky o maloletého, jej príjem a pomery. Súčasne reflektuje aj na nástup maloletého do predškolského zariadenia a v priebehu konania nástup na základnú školu a s tým súvisiace výdavky na zabezpečenie potrieb maloletého a zodpovedá majetkovým pomerom otca a výkonu jeho podnikateľských aktivít prostredníctvom obchodnej spoločnosti, ktorej je jediným konateľom, spoločníkom a zamestnancom, vrátane cestovných nákladov otca pri realizácii styku s maloletým.

22. Odvolací súd ustálil, že zročné výživné na maloletého za obdobie od 24.11.2017 do 31.01.2021 nevzniklo. Otec mal zaplatiť za obdobie od 24.11.2017 do 31.01.2021 zročné výživné, t.j rozdiel medzi určeným a zvýšeným výživným, v celkovej výške 3.819,98 eur (38 mesiacov x 100 eur + alikvótna časť výživného za mesiac november 2017 vo výške 19,98 eur). Za obdobie od septembra 2018 do 31.01.2021 otec zaplatil celkovo výživné vo výške 16.885 eur, z ktorej sumy predstavuje položka 10.150 eur platbu pôvodne určeného výživného po 350 eur mesačne, a zostatok činí 6.735 eur. Z uvedeného vyplýva, že zročné výživné otcovi nevzniklo.

23. Odvolací súd nevyhovел návrhu otca na výsluch svedkov, ošetrojúcich lekárov maloletého, považujúc ho za nadbytočný, nakoľko je nesporné, že maloletý mal v minulosti zdravotné problémy, v dôsledku ktorých mal predpísanú liečbu formou rehabilitácií, logopedickú liečbu a indikovanú kúpeľnú liečbu. Skutočnosť, že rehabilitácie na pohybový aparát, logopedickú starostlivosť a kúpeľné pobyty má odporúčané aj naďalej je nepochybná a potvrdil ju i otec vo svojich písomných vyjadreniach. Je nadbytočné vypočúvať lekárov k otázke, či mal maloletý odporúčané rehabilitácie v konkrétnom súkromnom zariadení ADELI Centrum, nakoľko aj z vyjadrenia matky vyplýva, že toto zariadenie zvolila synovi sama, vzhľadom na jeho pokroky a výsledky liečby. Rovnako odvolací súd nevyhovел návrhu matky na vykonanie pohovoru s maloletým T. v odvolacom konaní za účelom zisťovania životnej úrovne otca, považujúc ho za nadbytočný z dôvodu, že zvýšená výška výživného na maloletého zohľadňuje pomery na strane otca, t.j. jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, s ktorými úzko súvisí i životná úroveň. Ak matka poukazuje na vyššiu životnú úroveň otca, odvolací súd udáva, že sumu zvýšeného výživného nemožno považovať za podhodnotenú, pričom táto vychádza zo schopností a možností otca a výkonu jeho podnikateľských aktivít, súčasne zohľadňuje jeho majetkové pomery a plnenia počas realizácie styku otca s maloletým. Odvolací súd neprihliadal na námietku otca a matky o nepreskúmateľnosti rozsudku a jeho nedostatočnom odôvodnení dospejúc k záveru, že súd prvej inštancie v rozhodnutí, i keď stručne uviedol úvahy, na základe ktorých dospel k záveru o zvýšení výživného na maloletého, pričom vzhľadom na zmenu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na dôvody uvedené v tomto rozsudku. Pokiaľ ide o dôvody rozhodnutia vo vzťahu k zamietnutiu návrhu otca na zníženie výživného na maloletého, tieto sú v kontexte zvýšenia výživného a v tejto súvislosti uvádzaným odôvodnením, zjavné. Záverom odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004), súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam.

24. Vo vzťahu k vyjadreniu otca v súvislosti s námietkou zaujatosti vznesenou členkou senátu Mgr. Patríciovou Železníkovou v tomto konaní, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie predsedu Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/117/2019-530, zo dňa 10.11.2020, ktorým nebola sudkyňa vylúčená z prejednávania a rozhodovania v danej veci. Vzhľadom k tomu, že z podania otca nevyplýva, že ide o námietku zaujatosti uplatnenú v súlade s ust. § 52 CSP, ale podľa obsahu ide o reakciu na postup uvedenej členky senátu, odvolací súd na podanie otca neprihliadal a súčasne konštatuje, že obsah podania smerujúci k námietke zaujatosti, ani nespĺňa podmienky ust. v § 52 ods. 2 CSP.

24. Odvolací súd neprihliadal na písomné podanie otca zo dňa 08.02.2021, s poukazom na ust. § 374 ods. 3 CSP, keďže jeho obsah vyhodnotil ako opakujúci sa s identickými námietkami, s výnimkou informácií o zariadení ADELI Centrum, ktoré však nemajú vplyv na rozhodnutie vo veci.

25. Odvolací súd napadnutý výrok rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloletého podľa § 388 CSP zmenil a vo zvyšku (zamietajúcej časti návrhu matky na zvýšenie výživného a zamietajúcom výroku o návrhu otca na zníženie výživného) podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

26. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

27. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).